

Usmernenie k právomoci Protimonopolného úradu SR vykonávať inšpekcie

v zmysle ust. § 22a ods. 1 zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“)

01.07.2014

Toto usmernenie má len informatívny charakter a jeho cieľom je objasniť právomoc a postup Protimonopolného úradu SR (ďalej len „úrad“) pri výkone inšpekcie v priestoroch a dopravných prostriedkoch podnikateľa, ktoré súvisia s jeho činnosťou alebo konaním (tzn. v podnikateľských priestoroch) podľa ust. § 22a ods. 1 zákona.

1. Pri plnení úloh podľa zákona majú zamestnanci úradu ako aj osoby poverené plnením úloh patriacich do pôsobnosti úradu (ďalej v tomto usmernení len „inšpektori“, v jednotnom čísle „inšpektor“) právo vstupovať do všetkých priestorov a dopravných prostriedkov podnikateľa¹, ktoré súvisia s jeho činnosťou alebo s jeho konaním s cieľom vykonať inšpekciu.
2. Podnikateľ je povinný v zmysle ust. § 22a zákona podrobiť sa výkonu inšpekcie uskutočňovanej inšpektormi. Inšpektori sa pri výkone inšpekcie preukážu podnikateľovi alebo akémukoľvek zamestnancovi podnikateľa (ďalej len „podnikateľ“) písomným poverením vydaným podpredsedom úradu a služobným preukazom². **Rovnopis poverenia na výkon inšpekcie** predloží (odovzdá) inšpektor pri začatí inšpekcie podnikateľovi, v ktorého priestoroch a/alebo dopravných prostriedkoch (ďalej len „priestory podnikateľa“) sa má inšpekcia vykonať.
3. Inšpektori oboznámia podnikateľa s predmetom inšpekcie v rozsahu poverenia na výkon inšpekcie, poučia ho o jeho právach a povinnostiach, ako aj o následkoch neumožnenia vykonania inšpekcie, príp. inej formy nespolupráce s inšpektormi v priebehu výkonu inšpekcie.
4. Inšpektori môžu požiadať podnikateľa o použitie jeho technických zariadení a dátových nosičov (HDD, PC, notebook, USB, DVD, CD-ROM, káble, tlačiareň, kopírovací stroj atď.). V prípade, že nepožiadajú podnikateľa o použitie jeho technických zariadení a dátových nosičov, použijú technické zariadenia a dátové nosiče zabezpečené úradom.
5. Inšpektori sú oprávnení v priebehu inšpekcie:
  - a) zapečatiť podklady alebo nosiče podnikateľa, na ktorých sú informácie zaznamenané, zapečatiť priestory podnikateľa a ich vybavenie, ako aj dopravné prostriedky podnikateľa na určitý čas a v rozsahu nevyhnutnom na vykonanie inšpekcie,
  - b) odňať podklady alebo nosiče podnikateľovi, na ktorých sú informácie zaznamenané, na nevyhnutný čas s cieľom vyhotoviť kópie alebo získať prístup k informáciám, ak inšpektori nemôžu počas výkonu inšpekcie, najmä z technických dôvodov, získať prístup k informáciám alebo vyhotoviť kópie podkladov alebo dokumentov,
  - c) zabezpečiť si vstup do priestorov a dopravných prostriedkov podnikateľa, otvoriť uzatvorené priestory a ich vybavenie alebo si iným spôsobom

¹ Podnikateľ v zmysle zákona je podnikateľ podľa Obchodného zákonníka, ďalej fyzická osoba a právnická osoba, ich združenia a združenia týchto združení, ak ide o ich činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku.

² V konaní pred Radou úradu poverenie vydáva predseda Rady úradu.

- zabezpečiť prístup k podkladom alebo nosičom, na ktorých sú informácie zaznamenané; na zabezpečenie prístupu sú inšpektori oprávnení prizvať iné osoby spôsobilé na zabezpečenie prekonania prekážky,
- d) zabezpečiť si prístup ku všetkým informáciám, ktoré boli uložené v akejkoľvek elektronickej podobe na dátových nosičoch podnikateľa, alebo ktoré boli vytvorené v akejkoľvek elektronickej podobe podnikateľom, alebo ku ktorým má podnikateľ prístup v súvislosti s jeho činnosťou, vrátane informácií, ktoré sú uložené v akejkoľvek elektronickej podobe na dátových nosičoch iných subjektov a podnikateľ k nim má prístup a využíva ich pre svoju činnosť; na zabezpečenie prístupu k týmto nosičom sú inšpektori oprávnení prizvať iné osoby spôsobilé na zabezpečenie takéhoto prístupu, ktorým však týmto nevzniká oprávnenie na prístup k informáciám.
6. Inšpektori sú ďalej oprávnení vyhotoviť kópie akýchkoľvek informácií v listinnej podobe, všetkých počítačových údajov a podkladov podnikateľa uložených v akejkoľvek elektronickej podobe na dátovom nosiči podľa bodu 5 písm. d) tohto usmernenia.
7. Podnikateľ je povinný na účely vykonania inšpekcie a v priebehu výkonu inšpekcie:
- a) umožniť inšpektorom vstup do priestorov a dopravných prostriedkov podnikateľa, otvoriť uzatvorené priestory a ich vybavenie alebo iným spôsobom zabezpečiť prístup k podkladom alebo nosičom, na ktorých sú informácie zaznamenané,
  - b) spolupracovať s inšpektormi a poskytovať potrebnú súčinnosť a umožniť riadne vykonanie inšpekcie,
  - c) umožniť, aby jeho zamestnanec podal vysvetlenie a predložil informácie a podklady nevyhnutné pre činnosť inšpektorov, resp. úradu bez ohľadu na nosič, na ktorom sú zaznamenané,
  - d) zabezpečiť prístup ku všetkým podkladom, informáciám a dátam v elektronickej podobe,
  - e) zabezpečiť neporušenie pečate v prípade, ak inšpektori zapečatia podklady alebo nosiče, na ktorých sú informácie zaznamenané, priestory a ich vybavenie, ako aj dopravné prostriedky.
8. Podnikateľ má právo privolať si právnu pomoc v priebehu inšpekcie, prítomnosť právneho zástupcu však nie je zákonnou podmienkou jej vykonania a jeho neprítomnosť nemá vplyv na začatie inšpekcie, priebeh inšpekcie a ani na posudzovanie zákonnosti inšpekcie. Inšpektori môžu určitý primeraný čas (cca 30 minút) počkať na príchod právneho zástupcu podnikateľa, čo však nebráni tomu, aby do jeho príchodu vykonali neodkladné úkony potrebné na zabezpečenie (zaistenie) objektov podnikateľa, podkladov, informácií a dátových nosičov, ktoré môžu tieto podklady a informácie obsahovať.
9. Inšpektori majú právo od podnikateľa ako aj od iných fyzických osôb a právnických osôb, požadovať informácie a podklady, ktoré sú nevyhnutné pre ich činnosť bez ohľadu na nosič, na ktorom sú zaznamenané, **vyhotovovať**

z nich kópie a výpisy (v elektronickej alebo v listinnej forme) alebo vyžadovať ich úradne overené preklady do slovenského jazyka, **vyžadovať ústne alebo písomné vysvetlenie** a vyhotovovať si zvukový záznam z ústne podaného vysvetlenia. Vyhotovenie kópií v elektronickej forme sa uskutočňuje, napr. formou skopírovania dokumentov vyhladaných na základe kľúčových slov (pozri bod 11. tohto usmernenia) na DVD alebo CD-ROM, prípadne vytvorením kópie celého obsahu HDD notebooku, PC, tabletu alebo iného elektronického zariadenia podnikateľa prostredníctvom kopírovacieho zariadenia úradu. Takto získané média sa zabezpečia, t.j. zapečatia v prítomnosti podnikateľa a budú následne po inšpekcii uložené v zabezpečených priestoroch úradu.

10. Samotné prezeranie zapečatených kópií DVD, CD-ROM a HDD sa uskutoční v priestoroch úradu. Úrad umožní podnikateľovi účasť na prezeraní a o termíne prezerania podnikateľa a/alebo jeho právneho zástupcu včas a vopred písomne informuje. Pokiaľ sa v stanovenom termíne podnikateľ a/alebo jeho právny zástupca nedostaví, uskutoční sa prezeranie v jeho neprítomnosti.
11. V priebehu inšpekcie môžu inšpektori vykonať vyhľadávanie v dokumentoch v elektronickej podobe (v PC, notebookoch, tabletoch mobilných telefónoch, DVD, CD-ROM, USB a pod.) na základe kľúčových slov určených inšpektormi. Zoznam kľúčových slov inšpektori neposkytujú vopred. Presný zoznam kľúčových slov použitých na inšpekcii sa uvádza v zápisnici z inšpekcie.
12. Podnikateľom na mieste inšpekcie predložené elektronické zariadenia a dátové nosiče (PC, notebooky, mobilné telefóny, tablety atď.) mu budú vrátené bezprostredne po ich prehľadaní inšpektormi a následnom vyhotovení (vytlačení) kópií dokumentov vyhladaných na základe kľúčových slov. V prípade, že nebude možné ich prehľadať alebo vyhotoviť z nich kópie dokumentov na mieste inšpekcie, či už z časového alebo technického dôvodu, inšpektori: (i) dokumenty vyhladané na základe kľúčových slov skopírujú na CD-ROM, DVD, príp. na iný dátový nosič, alebo (ii) vyhotovia kópie elektronických zariadení a dátových nosičov, resp. celého obsahu ich HDD prostredníctvom kopírovacieho zariadenia úradu, alebo (iii) odnímu podnikateľovi predložené elektronické zariadenia a dátové nosiče. Takto získané média [bod (i) až (iii)] sa zabezpečia, resp. inšpektori ich zapečatia v prítomnosti podnikateľa a budú následne po inšpekcii uložené v zabezpečených priestoroch úradu. Pre prehliadanie zapečatených médií sa použije postup uvedený v bode 10. tohto usmernenia.
13. Inšpektori si môžu vyžiadať od podnikateľa aj dokumenty v listinnej forme, ktoré mu budú vrátené bezprostredne po ich prehľadaní a následnom vyhotovení kópií dokumentov. V prípade, ak nie je možné prehliadanie a ani vyhotovenie kópií týchto dokumentov na mieste inšpekcie, či už z dôvodu časovej náročnosti alebo technického dôvodu (napr. veľké množstvo dokumentov), môžu inšpektori

tieto dokumenty odňať podnikateľovi na nevyhnutnú dobu a v priestoroch úradu ich prehľadať a/alebo vyhotoviť si z nich potrebné kópie.

14. Inšpektori pri vykonávaní inšpekcie majú vždy právo preveriť relevantnosť dokumentov a údajov podnikateľa pre vedené prešetrovanie. Inšpektori môžu prehľadávať akékoľvek dokumenty a údaje podnikateľa v elektronickej alebo listinnej podobe za účelom zistenia, kde sa nachádzajú dokumenty, či údaje, ktoré spadajú do predmetu vykonávanej inšpekcie. Dôvodné môže byť preto aj „široko“ nastavené prehľadávanie v dokumentoch a údajoch podnikateľa (napr. v prípade, ak nie je možné hľadané dokumenty a údaje presne lokalizovať).
15. Inšpektori môžu výkon inšpekcie kedykoľvek a aj opakovane prerušiť, a teda inšpekcia môže trvať viac dní. V takom prípade sa priestory podnikateľa, kde sú uložené dokumenty, elektronické zariadenia a dátové nosiče, ktoré neboli ešte prehľadané (vyselektované), resp. priestory, ktoré ešte vôbec neboli prehľadané, zapečatia. O zapečatení sa spíše zápisnica. V dohodnutý deň sa zapečatené priestory podnikateľa odpečatia a pokračuje sa v inšpekcii.
16. Inšpektori sú povinní upovedomiť podnikateľa, že môže označiť, ktoré informácie alebo podklady predkladané úradu v priebehu inšpekcie považuje za predmet obchodného tajomstva alebo ktoré považuje za dôverné informácie.
17. O priebehu inšpekcie vyhotovia inšpektori zápisnicu, ktorú podpisujú inšpektori, podnikateľ, prípadne aj ďalšie prítomné osoby. Podpísaním zápisnice sa považuje inšpekcia za skončenú. Inšpekcia je skončená aj vtedy, ak niektorá z osôb prítomných pri inšpekcii odmietla podpísať zápisnicu; dôvody odmietnutia sa uvedú v zápisnici.